



แนวปฏิบัติ Dos & Don'ts ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

เทศบาลตำบลกุศลิม
อำเภอเขาวง
จังหวัดกาฬสินธุ์

- งานการเจ้าหน้าที่
- สำนักปลัดเทศบาล
- Email : Saraban-kudsim@lgo.mail.go.th
- โทร : 043-859587 / 043-859087

คำนำ

คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารส่วนบุคคลส่วนท้องถิ่น ได้จัดทำประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำสำหรับพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะช่วยให้พนักงานส่วนท้องถิ่นมีการประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม และรักษาจริยธรรมอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ และทำให้การขับเคลื่อนพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

เทศบาลตำบลกุตุลิม ได้จัดทำแนวปฏิบัติ Dos & Don'ts ของบุคลากรในสังกัดเทศบาลตำบลกุตุลิมตามประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่นขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำสำหรับบุคลากรในสังกัด ซึ่งจะช่วยให้บุคลากรในสังกัดเทศบาลตำบลกุตุลิม มีการประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม และรักษาจริยธรรมอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างเชื่อมั่นให้กับประชาชน และยกระดับภาพลักษณ์ของเทศบาลตำบลกุตุลิมที่บริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม เพื่อมุ่งไปสู่ประชาชนแข็งแรง ท้องถิ่นแข็งแรง เศรษฐกิจไทยเข้มแข็ง ประเทศไทยแข็งแรง

(นางสาววิภาวี บุญเรือง)

นายกเทศมนตรีตำบลกุตุลิม

๒๐ มีนาคม ๒๕๖๙

บทที่ ๑

บทนำ





บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสามบัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรม สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ การประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐและใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นกฎหมายหลัก ที่สำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของรัฐที่จะกำหนดหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม ของเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับสภาพคุณงามความดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือ สำหรับการปฏิบัติงาน การตัดสินใจความถูกต้อง การปฏิบัติที่ควรกระทำไม่ควรกระทำ ตลอดจนการดำรงตนในการทำความดีและละเว้นความชั่ว โดยมาตรฐานทางจริยธรรมตามมาตรา ๕ ของพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบด้วย

๑. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒. ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่

๓. กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

๔. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัวและมีจิตสาธารณะ

๕. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

๖. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

โดยพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐในกำกับของฝ่ายบริหาร ได้แก่ ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการการเมือง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ข้าราชการทหารและข้าราชการพลเรือนกลาโหม ข้าราชการตำรวจ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานในองค์กรมหาชน หน่วยงานของรัฐรูปแบบใหม่ แต่ไม่รวมถึง หน่วยงานตุลาการของรัฐสภา องค์กรอิสระ ศาลและองค์กรอัยการ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทุกประเภทอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๘ กำหนดให้มีคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรมคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า ก.ม.จ. และมาตรา ๑๓ (๑) กำหนดให้ ก.ม.จ. มีหน้าที่และอำนาจในการเสนอแนะและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับ



นโยบายและยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐาน ทางจริยธรรมและการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐต่อคณะรัฐมนตรี และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๘ ข. ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน (๔) บัญญัติให้มีการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานบุคคลภาครัฐเพื่อจูงใจให้ผู้มีความรู้ความสามารถและผลสัมฤทธิ์ของงานแต่ละบุคคลมีความซื่อสัตย์สุจริต กล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องโดยคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีความคิดสร้างสรรค์และคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อให้การปฏิบัติราชการและการบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมาตรการคุ้มครองป้องกันบุคลากรภาครัฐจากการใช้อำนาจ โดยไม่เป็นธรรมของผู้บังคับบัญชา ประมวลจริยธรรมเป็นหลักเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐจัดทำขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรมและกระบวนการรักษาจริยธรรมของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะกรรมการ มาตรฐานการบริหารส่วนบุคคลส่วนท้องถิ่นในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของพนักงานส่วนท้องถิ่น จึงจัดทำประมวลจริยธรรมของพนักงานส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตน และรักษา คุณงามความดีที่พนักงานส่วนท้องถิ่นต้องยึดถือในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ และครอบคลุมถึงลูกจ้างและผู้ปฏิบัติงานอื่น มีดังนี้

จริยธรรมหลัก

๑. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และ การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยยึดถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดีและเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมายและตามครรลองธรรม โปร่งใส และมีจิตสำนึกที่ดี
๓. กล้าตัดสินใจ กระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมและกล้าแสดงความคิดเห็นเป็นคัดค้าน หรือเสนอให้มีการลงโทษผู้ที่ทำสิ่งไม่ถูกต้อง
๔. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ
๕. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานและภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น



๖. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ โดยการใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะของบุคคลหรือฐานะทางเศรษฐกิจสังคม

๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ ด้วยการรักษาเกียรติศักดิ์ของความเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่น รวมทั้งปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จริยธรรมทั่วไป

๑. ยึดมั่นธรรมาภิบาลและอุทิศตนเพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชน
 ๒. ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างประหยัด คุ่มค่า และระมัดระวังไม่ให้เกิดความเสียหาย
 ๓. ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพ เรียบร้อย และมีอัธยาศัยที่ดี
 ๔. มุ่งบริการประชาชน และแก้ปัญหาการเดือดร้อนของประชาชน ด้วยความเป็นธรรม รวดเร็ว เสมอภาค และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
 ๕. จัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะ ต้องคำนึงถึงคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
 ๖. ให้ข้อมูลข่าวสารตามข้อเท็จจริงแก่ประชาชนอันอยู่ในความรับผิดชอบของตนอย่างถูกต้อง ครบถ้วนและไม่บิดเบือน
 ๗. เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน
 ๘. ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม
- จริยธรรมนี้

๙. ต้องปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างตรงไปตรงมา และไม่กระทำการเลี่ยงประมวล

การจัดทำแนวปฏิบัติ Dos & Don'ts ของบุคลากรในสังกัดสำนักงานเทศบาลตำบลกุสุมาลย์ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้ มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ ด้านมาตรฐาน ทางจริยธรรม และการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างมาตรฐาน ทางจริยธรรมภายในหน่วยงานของรัฐทั้งนี้ เนื่องจากการนำมาตรฐานทางจริยธรรม (Ethical Standard) และประมวลจริยธรรม (Code of Ethics) มาเป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติด้านจริยธรรมในองค์กรให้ ชัดเจนนั้น ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ลำดับแรกในการขับเคลื่อนการสร้างคุณธรรมและจริยธรรมของ เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดย



๑. มุ่งเน้นการเสริมสร้างจริยธรรมให้เกิดขึ้นภายในสำนักงานเทศบาลตำบลกุตุสิม เริ่มจากการสร้างความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานทางจริยธรรมของพนักงานส่วนท้องถิ่นและสร้างมาตรฐานทางจริยธรรมให้มีมาตรฐานเดียวกันในบุคลากรสังกัดสำนักงานเทศบาลตำบลกุตุสิมทุกประเภท โดย **“ไม่มีข้อยกเว้น”**

๒. กำหนดจุดเน้นให้มีการส่งเสริมการนำมาตรฐานทางจริยธรรม ขับเคลื่อนในบุคลากรสังกัดสำนักงานเทศบาลตำบลกุตุสิม ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

๓. เน้นการส่งเสริมเชิงบวกและความคิดริเริ่มให้บุคลากรในสังกัดสำนักงานเทศบาลตำบลกุตุสิม มีการสร้างข้อตกลงร่วมกันเมื่อเกิดพฤติกรรมล่อแหลมต่อการฝ่าฝืนจริยธรรม

๔. เสริมสร้างมาตรฐานทางจริยธรรมเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาและข้อขัดแย้งที่เกิดจากการให้คุณค่าทางจริยธรรมที่แตกต่างกัน เพื่อให้ **“ไม่มีข้อกังขา”**

บทที่ ๒

แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรม





แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรม

๒.๑ ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ความหมายของคำว่า “จริยธรรม” คือ ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติทางศีลธรรม ว่าด้วยกฎเกณฑ์ความประพฤติของมนุษย์ทั้งที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติของมนุษย์เอง ความเป็นผู้มีปรีชาญาณ (ปัญญาและเหตุผล) ทำให้มนุษย์มีมโนธรรม รู้จักแยกแยะความถูกผิด ควรไม่ควร คือ การบ่มเพาะคุณธรรมลงไปในชีวิตใจจนสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่าง เป็นปกติ พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้ให้ความหมายของมาตรฐาน ทางจริยธรรมว่า เป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยมาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าวจะนำมาใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดทางจริยธรรม ของหน่วยงานของรัฐที่จะกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับสภาพ คุณงามความดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือในการปฏิบัติงาน การตัดสินใจ ความถูกผิดการปฏิบัติที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำตลอดจนการดำรงตนในการทำความดีและละเว้นความชั่ว

ดวงเดือน พันธุมนาวิน” ได้สรุปว่าจริยธรรม (Morality) มีความหมายกว้างขวางครอบคลุมคุณธรรม ค่านิยม กฎระเบียบ และศาสนา เพราะจริยธรรม คือ ระบบของพฤติกรรมการทำดี ละเว้นชั่ว ซึ่งการที่คนจะทำความดีหรือไม่นั้นขึ้นกับ “สาเหตุภายใน” และ “สาเหตุภายนอก” โดยสาเหตุภายในนั้น หมายถึงลักษณะทางจิตใจของตัวบุคคลเองที่จะตัดสินใจทำความดีละเว้นความชั่ว เช่น ความรู้สึกผิดชอบ ชั่วดี ความซื่อสัตย์ ไม่เห็นแก่ตัว ส่วนสาเหตุภายนอกนั้นหมายถึงอิทธิพลภายนอกหรือปัจจัยสภาพแวดล้อม เช่น คนรอบข้าง กฎระเบียบ สังคม วัฒนธรรม สภาพแวดล้อม และผู้ร่วมงาน ดวงเดือน พันธุมนาวิน ได้สรุปลักษณะพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในการทำงานราชการไว้ ๓ ประการ โดยข้าราชการที่เป็นคนดีและเก่งอย่างสมบูรณ์นั้นจะต้องมีพฤติกรรมครบทั้ง ๓ ประการ ในคนๆ เดียวกัน อันได้แก่ พฤติกรรมของพลเมืองดี พฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ และพฤติกรรมในหน้าที่ราชการ โดย

- พฤติกรรมของพลเมืองดี หมายถึง พฤติกรรมการทำตามกฎหมาย พฤติกรรมซื่อสัตย์ พฤติกรรม การรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคม นั่นคือการไม่เบียดเบียนผู้อื่นและตนเองยึดมั่นใน ศาสนา และ วัฒนธรรมที่ดีงาม

- พฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ หมายถึง พฤติกรรมการปรับตัวให้สามารถทำงานที่แปลกใหม่ สามารถพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าและสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย ทางสังคมและทางจิตใจ มีพฤติกรรม



พัฒนาผู้อยู่ในความรับผิดชอบ พฤติกรรมการยอมรับนวัตกรรมที่เหมาะสม และพฤติกรรม การพัฒนากลุ่มและสังคมรู้จักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น

- พฤติกรรมในหน้าที่ราชการ คือ พฤติกรรมการทำงานเพื่องานราชการ และเพื่อส่วนรวม เป็นสำคัญ พฤติกรรมการรักษาระเบียบวินัยของทางราชการ ตลอดจนมีจรรยาในวิชาชีพของตนสามารถ ปรับตนให้อยู่ในระบบงานแบบราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง

สุจิต บุญบงการ ได้สรุปความหมายของจริยธรรมว่า คือการประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสม ดึงมาประกอบไปด้วยคุณธรรมและศีลธรรม ซึ่งความหมายของคุณธรรมนั้น หมายถึง สภาพคุณงามความดี ส่วนศีลธรรม หมายถึง ความประพฤติที่ดีที่ชอบ ดังนั้น คำว่าจริยธรรม คุณธรรม ศีลธรรม มีความหมายที่ สอดคล้องกันในลักษณะของความประพฤติ หรือการประพฤติปฏิบัติที่ดีที่ชอบอย่างไรก็ดีคำว่า “จริยธรรม” มักจะใช้กับการประพฤติปฏิบัติในการประกอบอาชีพ หรือดำเนินกิจการของบุคคล เช่น จริยธรรมธุรกิจ จริยธรรมทางวิชาการ จริยธรรมทางการเมือง เป็นต้น

สุจิต บุญบงการ ได้อธิบายถึง ความแตกต่างระหว่าง “จริยธรรม” กับ “จรรยาบรรณ” “จริยธรรม” กับ “จริยศาสตร์” และ “จริยธรรม” กับ “กฎหมาย” โดยในส่วนของ “จริยธรรม” กับ “จรรยาบรรณ” มักจะมีการใช้สับสน ซึ่งตามรากศัพท์ “จรรยาบรรณ” หมายถึง หนังสือที่ว่าด้วยความประพฤติที่ดีงาม ซึ่งอาจหมายรวมถึงการจัดทำประมวลหลักของความประพฤติที่ดีงามหรือการกำหนดกรอบของความประพฤติที่ดีของผู้ประกอบอาชีพการงานอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น จรรยาบรรณ แพทย์ จรรยาบรรณสื่อมวลชน ซึ่งมีความสับสนในการใช้ศัพท์ “จรรยาบรรณ” กับ “จริยธรรม” หากเป็น การประพฤติไม่เหมาะสม ที่ถูกต้องต้องเรียกว่า “ไม่มีจริยธรรม” แต่การเรียกว่า “ไม่มีจรรยาบรรณ” จะหมายถึงการที่ไม่มีการกำหนดหลักการหรือข้อกำหนดของความประพฤติที่ดีงามไว้ หรืออาจกล่าวได้ว่า การประมวลหลักความประพฤติที่ดีงามที่เรียกว่า “จรรยาบรรณ” กับ “ประมวลจริยธรรม” เป็นเรื่อง เดียวกัน ส่วนความแตกต่างของ “จริยธรรม” กับ “จริยศาสตร์” ตามที่ได้กล่าวไปแล้ว “จริยธรรม” เป็นเรื่องของความประพฤติ ส่วน “จริยศาสตร์” เป็นสาขาหนึ่งของวิชาปรัชญาซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า Ethics โดยการศึกษาเรื่อง “จริยศาสตร์” เป็นการศึกษาการถกเถียงกันในเรื่องของคุณค่า ความดี ความถูกต้อง ซึ่งเป็นการแสวงหาคำตอบว่า อะไรคือความดี อะไรคือความถูกต้อง

“จริยธรรม” มีความแตกต่างกับกฎหมายอยู่ ๔ ประการ คือ

ประการแรก จริยธรรมเป็นเรื่องของความประพฤติในระดับสูง ส่วนกฎหมายเป็น การควบคุมความประพฤติในระดับมาตรฐานขั้นต่ำเท่านั้น จึงทำให้สิ่งที่ฝ่าฝืนจริยธรรมหลายเรื่องไม่ได้ถูกกำหนดว่าผิดกฎหมาย เช่น การทำร้ายถือว่าผิดกฎหมาย แต่ในแง่ของจริยธรรมยังต้องการให้มนุษย์มีความกรุณาปราณีไม่เบียดเบียนกันด้วย



ประการที่สอง กฎหมายเป็นข้อกำหนดที่บังคับเป็นการทั่วไป ส่วน “จรรยาบรรณ” ซึ่งเป็นข้อกำหนดทางจริยธรรม อาจใช้กับคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรืออาจใช้เฉพาะในอาชีพใดอาชีพหนึ่ง เช่น จรรยาบรรณแพทย์ก็ใช้กับแพทย์เท่านั้นไม่ได้มีสภาพบังคับที่ใช้กับคนทั่วไป

ประการที่สาม กฎหมายจะมีการกำหนดบทลงโทษและบทบังคับไว้ชัดเจน ในขณะที่ จริยธรรมอาจไม่ได้กำหนดบทลงโทษไว้แต่อาจเป็นการลงโทษทางสังคมก็ได้

ประการที่สี่ จริยธรรมมักจะเน้นที่การสร้างเสริมหรือพัฒนาจิตสำนึกจากภายในให้คนรู้สึกถึงความรู้สึกผิดชอบชั่วดีและต้องทำให้สิ่งที่ถูกต้องด้วยสำนึกของตน ไม่ใช่เพราะกลัวว่าจะถูกลงโทษอย่าง ที่คนเกรงกลัวกฎหมาย อย่างไรก็ตามกฎหมายและจริยธรรมจะมีจุดมุ่งหมายอย่างเดียวกันที่มุ่งให้คน ในสังคมทำในสิ่งที่ถูกต้อง แต่ในความเป็นจริงไม่สามารถออกกฎหมายเพื่อควบคุมพฤติกรรมฝ่าฝืน จริยธรรมของบุคคลในทุกๆ เรื่องได้ แต่การสร้างสังคมสงบสุขจำเป็นต้องใช้หลักจริยธรรมเข้ามาเสริมการ ใช้กฎหมายแต่เพียงอย่างเดียว

ประวิณ ญ นคร (๒๕๕๕) สรุปความเรื่องจริยธรรมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐเอาไว้ว่า จริยธรรม หมายถึง “สภาพที่ทรงไว้ซึ่งความประพฤติ โดยชอบ” ทั้งนี้ การจะรักษาจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐได้จะต้องระวัง ดูแล ป้องกัน และเยียวยาใน ๔ ระดับ คือ

๑. เจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละคนระวังในการปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับข้อปฏิบัติทางจริยธรรมและไม่ฝ่าฝืนข้อปฏิบัติทางจริยธรรมมีจริยธรรมทางจริยธรรม

๒. ผู้บังคับบัญชา องค์กรผู้เกี่ยวข้องและสังคม ดูแล ส่งเสริม และพัฒนาให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีจริยธรรม ปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับข้อปฏิบัติทางจริยธรรม และไม่ฝ่าฝืนข้อปฏิบัติทางจริยธรรม

๓. ผู้บังคับบัญชา องค์กรผู้เกี่ยวข้องและสังคม ป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่าฝืนข้อปฏิบัติ

๔. ผู้บังคับบัญชาเยียวยาโดยดำเนินการลงโทษ (Punishment) หรือแก้ไข (Correction) แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติทางจริยธรรม

กล่าวโดยสรุป จริยธรรมเป็นลักษณะของความประพฤติที่เหมาะสม ถูกต้องชอบธรรม โดยจริยธรรมไม่ใช่กฎหมาย แต่เป็นลักษณะพฤติกรรมที่สูงกว่ากฎหมาย การฝ่าฝืนจริยธรรม จึงอาจไม่ได้ เป็นความผิดตามกฎหมาย แต่บางครั้งก็อาจมีการกำหนดกฎหมายหรือกฎเกณฑ์เพื่อห้ามการกระทำผิด ที่เป็นการฝ่าฝืนศีลธรรมหรือจริยธรรมขึ้นมาได้ ดังนั้น กฎหมายจึงอาจมีบทบาทไม่มากนักต่อการควบคุมพฤติกรรมทางสังคม แต่จริยธรรมจะมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้สังคมสงบสุข และทำให้ผู้คนในสังคม เห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวม กฎหมายและจริยธรรมจึงมีบทบาทที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ จริยธรรมเป็นเรื่องของความถูกต้อง ชั่ว ดี ซึ่งอาจเป็นประเด็นที่มีการถกเถียงได้ด้วย ปัจจุบันประเทศไทย มีกฎหมายพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่กำหนดให้มีหลักเกณฑ์การประพฤติ ปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐและมีกลไกการ



รักษาจริยธรรม ซึ่งจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการ สร้างเสริมสังคม สันติสุข เสียดุลและเห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนรวม อีกทั้งยังสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาใน หลักจริยธรรมในสังคมไทย

๒.๒ ปัจจัยที่ส่งเสริมพฤติกรรมทางจริยธรรม

การศึกษาทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับปัจจัยในการส่งเสริมจริยธรรม พบว่า มีปัจจัยต่างๆ ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมทางจริยธรรมในภาครัฐ จึงได้สรุปสาระสำคัญออกมาเป็นลักษณะ ปัจจัยที่เอื้อต่อการส่งเสริมจริยธรรม แล้วทดสอบลักษณะปัจจัยที่เอื้อต่อการส่งเสริมจริยธรรม โดยการ สํารวจข้อมูลทัศนคติของเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนเพื่อสะท้อนให้เห็นสภาพสถานการณ์ทางจริยธรรม ในหน่วยงานของรัฐในปัจจุบัน และเพื่อทราบถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อสภาพจริยธรรม ภาครัฐในหน่วยงานของรัฐ โดยสามารถสรุปสาระสำคัญของลักษณะปัจจัยที่เอื้อต่อการส่งเสริมจริยธรรม ได้ ดังนี้

๑. การรับรู้มาตรฐานทางจริยธรรมและประมวลจริยธรรม

การรับรู้และเข้าใจมาตรฐาน ทางจริยธรรมและประมวลจริยธรรมของหน่วยงานเป็น ปัจจัยสำคัญ หากเจ้าหน้าที่ของรัฐรับรู้และเข้าใจมาตรฐานทางจริยธรรมและประมวลจริยธรรมของ หน่วยงานจะช่วยป้องกันการประพฤติผิดและฝ่าฝืนจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถ ทราบถึงความคาดหวังทางจริยธรรมต่อการทำหน้าที่ของตนเพื่อให้สามารถปฏิบัติตนได้สอดคล้องกับ มาตรฐานทางจริยธรรมที่กำหนด มีเกณฑ์ในการตรวจสอบและลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ฝ่าฝืนจริยธรรม เพื่อป้องกันการฝ่าฝืนจริยธรรม สามารถใช้เป็นกรอบมาตรฐานในการปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่ของรัฐให้สามารถให้บริการกับประชาชนโดยเท่าเทียมไม่มีการเลือกปฏิบัติและในภาพรวมจะช่วยให้ประชาชนมีความเชื่อถือศรัทธาเจ้าหน้าที่ของรัฐมากขึ้น

๒. ระเบียบกฎหมายภาครัฐไม่ซับซ้อนและเป็นภาระต่อประชาชนมากเกินไป

ระเบียบกฎหมายหรือขั้นตอนในการติดต่อราชการที่มีความยุ่งยากซับซ้อนหรือเป็นภาระต่อประชาชนมากเกินไป จะเป็นช่องทางให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันและเอื้อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ สามารถใช้ระเบียบกฎหมายหรืออำนาจหน้าที่ของหน่วยงานในการให้สิทธิพิเศษแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดได้

๓. มีการกำหนดหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบในการส่งเสริมจริยธรรมที่ชัดเจน

การขับเคลื่อนนโยบายด้านการส่งเสริมจริยธรรมของหน่วยงาน จำเป็นจะต้องกำหนดหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบในการกิจดังกล่าวที่ชัดเจน โดยหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบภารกิจดังกล่าว จะต้องมีการมีกลไก ระบบ และเครื่องมือในการส่งเสริมจริยธรรมภายในองค์กรที่ชัดเจน

๔. นโยบายและการส่งเสริมจริยธรรมที่ชัดเจน

การขับเคลื่อนการส่งเสริมจริยธรรมจะต้องมีการกำหนดนโยบายการส่งเสริมจริยธรรมที่ชัดเจน ผู้บริหารและหน่วยงานให้ความสำคัญในการส่งเสริมจริยธรรม มีการกำหนดมาตรการหรือแนวทาง การส่งเสริมจริยธรรมเชิงรุก



มีการกำหนดมาตรการในการป้องกันการฝ่าฝืนจริยธรรม และหากมี การฝ่าฝืนจริยธรรมก็มีการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งกับผู้ฝ่าฝืนจริยธรรมที่มีประสิทธิภาพ

๕. การบริหารทรัพยากรบุคคล

กระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคลเริ่มตั้งแต่การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร ในหน่วยงาน เป็นไปตามหลักคุณธรรมและคำนึงถึงความเหมาะสมทางจริยธรรม ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานมีการนำ ปัจจัยด้านจริยธรรมมาใช้ประกอบในการพิจารณา การปรับเปลี่ยนตำแหน่งและการให้ความดีความชอบควรมีการนำ ปัจจัยด้านจริยธรรมมาประกอบการพิจารณา เพื่อส่งเสริมคนดีให้เข้ามามี บทบาทที่ดีกับหน่วยงานและควร สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาจริยธรรมของบุคลากรในหน่วยงานทุกระดับ

๖. กลไกกำกับด้านจริยธรรม

หน่วยงานที่มีการส่งเสริมจริยธรรมที่ดี ควรมีการกำหนดประมวลจริยธรรม หรือข้อกำหนด จริยธรรมที่มีลักษณะเฉพาะตามความแตกต่างของลักษณะงานในแต่ละหน่วยงานไม่ควรใช้ มาตรฐานเดียวกัน บังคับใช้กับบุคลากรทุกประเภท ซึ่งอาจมีสภาพการทำงานและความเสี่ยงในการฝ่าฝืน จริยธรรมที่แตกต่างกัน มีกลไกกำกับดูแลเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนเกี่ยวข้องข้อกับ ธุรกิจภายนอก การรับ ของขวัญของกำนัล การเบียดบังทรัพย์สินทางราชการไปใช้ส่วนตัว การรับงานองค์กร ธุรกิจหรือหน่วยงานภายนอก การตรวจสอบทรัพย์สินหรือการรับจ้างงานภายหลังจากพ้นตำแหน่งหน้าที่ ราชการ และมีมาตรการทางกฎหมายที่ ชัดเจนหากมีการฝ่าฝืนกฎหมายอาญาหรือการกระทำทุจริต

๗. ภาวะผู้นำทางจริยธรรม

ผู้นำหรือผู้บริหารของหน่วยงานทำตัวเป็นแบบอย่างของผู้มีจริยธรรมที่ดี มีความสามารถในการ จัดการอารมณ์ของตนเองไม่ใช่อารมณ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา มีความสามารถในการ ปลุกเร้า และส่งเสริมให้บุคลากร ในหน่วยงานยึดหลักผลประโยชน์ส่วนรวม และสนับสนุนให้บุคลากร ในหน่วยงาน ยึดหลักความสามัคคีมากกว่า การชิงดีชิงเด่น

๘. ภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง

ผู้นำหรือผู้บริหารของหน่วยงานควรจะมีความสามารถในการประเมินสภาพการณ์ หรือ ผลกระทบขององค์กรจากปัจจัยหรือสภาพแวดล้อมภายนอก เพื่อเตรียมพร้อมรับมือล่วงหน้ายอมรับฟัง ความ คิดเห็นของผู้บังคับบัญชาที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร และสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาขีดความสามารถ ของบุคลากร ในหน่วยงาน



๙. ทศนคติในการปฏิบัติงาน

บุคลากรในหน่วยงานเห็นว่าจริยธรรมมีคุณค่า ตั้งใจปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ ตามภารกิจหน้าที่และอำนาจที่ได้รับมอบหมาย รักษาจริยธรรมของการเป็นข้าราชการที่ดีพร้อมที่จะ ทำตามระเบียบหรือมาตรฐานที่กำหนด และคำนึงถึงความถูกต้องชอบธรรมทางจริยธรรมมากกว่าการปฏิบัติตามคำสั่งที่ไม่ถูกต้องของผู้บังคับบัญชา

๑๐. ระบบนิเวศจริยธรรม (Ethics Ecosystem)

การพัฒนาจริยธรรมของบุคคลในภาพรวมของประเทศและในหน่วยงานเป็นระบบที่ซับซ้อนและเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รายรอบในหลายระดับ เปรียบเสมือนระบบนิเวศของจริยธรรม ระบบนิเวศจริยธรรมนี้คำนึงถึงองค์ประกอบด้วยกันอย่างน้อย ๔ ระดับ ได้แก่ (๑) ระดับ บุคคล (Micro System) (๒) ระดับครอบครัว / เพื่อน (Meso system) (๓) ระดับหน่วยงาน (Exo system) และ (๔) ระดับสังคม / ชาติ (Macro System) ในระดับบุคคล จริยธรรมเป็นสิ่งที่บุคคล ปฏิบัติในชีวิตประจำวันและการทำงาน ระดับเพื่อน / ครอบครัวเป็นระดับที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์ด้วย ทั้งใน ลักษณะของครอบครัวและเพื่อนที่มีการปฏิสัมพันธ์กันในชีวิตประจำวันหรือในการทำงานที่มีความใกล้ชิด ซึ่งสามารถเป็นตัวแบบและแรงผลักดันให้บุคคลมีจริยธรรมได้ ระดับหน่วยงานเป็นระดับที่มีอิทธิพลต่อจริยธรรมของบุคคลผ่านมาตรฐานทางจริยธรรม หรือจรรยาบรรณในการทำงานที่กำหนดขึ้นเป็นแนวปฏิบัติ ให้กับบุคลากร ระดับสังคม / ชาติเป็นระบบใหญ่ ที่ทำหน้าที่หล่อหลอมจริยธรรมของบุคคลและประชาชน ผ่านระบบวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อที่เป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติของคนที่สังคมมุ่งหวัง ระบบเหล่านี้มีลักษณะเป็นโครงสร้างที่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันในการทำงานส่งเสริมจริยธรรมของบุคคล

๑๑. บริบทแวดล้อมอื่น ๆ

ปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อสภาพจริยธรรมของหน่วยงาน เช่น ระบบอุปถัมภ์และการเล่นพรรคเล่นพวกจะเป็นอุปสรรคต่อการส่งเสริมจริยธรรม การสร้างการรับรู้และเชิดชูเกียรติ การสนับสนุนนวัตกรรมใหม่ๆ ให้กับหน่วยงาน ความรักใคร่กลมเกลียวของบุคลากรในหน่วยงานระบบ การตรวจสอบติดตามผลการปฏิบัติงานที่ดี การตัดสินใจของผู้บริหารบนพื้นฐานของข้อมูลมากกว่าอารมณ์ ความรู้สึกส่วนตัว และคุณภาพชีวิตและสุขภาพของบุคลากรในหน่วยงาน

โดยสรุปปัจจัยที่ส่งเสริมพฤติกรรมทางจริยธรรมสอดคล้องกับหลักการของระบบนิเวศ จริยธรรม (Ethics Ecosystem) ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยระดับจุลภาคไปจนถึงระดับมหภาค ตั้งแต่ระดับภายใน ตัวบุคคล เช่น ทศนคติในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานทางจริยธรรมระดับระหว่างบุคคล เช่น ความสัมพันธ์ กับบุคคลอื่น ระดับหน่วยงาน เช่น นโยบายและการส่งเสริมจริยธรรม และการบริหารงานบุคคล ระดับ ชุมชน เช่น กลไกกำกับด้านจริยธรรมจากหน่วยงานต่าง ๆ ไปจนถึงระดับนโยบายสาธารณะ เช่น ระเบียบ กฎหมายภาครัฐ ปัจจัยเหล่านี้มี



ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในการส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมของคนที่สังคม มุ่งหวัง การปรับเปลี่ยนลักษณะหรือ ส่วนประกอบในระดับหนึ่งอาจส่งผลต่อลักษณะหรือส่วนประกอบ ในระดับอื่น นอกจากนี้ ยังต้องอาศัยการมีส่วนร่วม ของแต่ละระดับ รวมทั้งการบูรณาการความร่วมมือของ ภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อให้การสร้างเสริมจริยธรรมให้ สัมฤทธิ์ผล

บทที่ ๓

แนวปฏิบัติ Dos & Don'ts ของบุคลากร

ในสังกัดเทศบาลตำบลกุศลสัมฤทธิผลตามประกาศ

คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคล

ส่วนท้องถิ่น เรื่อง ประมวลจริยธรรมพนักงาน

ส่วนท้องถิ่น





แนวปฏิบัติ Dos & Don'ts ของบุคลากร ในสังกัด
เทศบาลตำบลกุตลิมตามประกาศคณะกรรมการ
มาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เรื่อง
ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น

บุคลากรในสังกัดเทศบาลตำบลกุตลิม ต้องรักษาจริยธรรมอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ โดยต้องประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม โดยมีการปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ ดังนี้

Dos การปฏิบัติที่ควรกระทำ

๑. จงรักภักดีต่อประเทศชาติ มีความภูมิใจในความเป็นไทย รักษาผลประโยชน์ของชาติ และรักษาความลับเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ
๒. มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า
๓. นำหลักธรรมทางศาสนาที่ตนเคารพนับถือมาประกอบการปฏิบัติหน้าที่ราชการ
๔. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการปฏิบัติศาสนกิจสืบทอดและทานุบำรุงศาสนาให้มีความเจริญ
ยั่งยืน
๕. แสดงออกถึงความเคารพ เคารพ และรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์
๖. สนับสนุนและมีส่วนร่วมกับกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติในโอกาสต่าง ๆ
๗. แสดงออกถึงความเชื่อมั่นสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
ทรงเป็นประมุข
๘. ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้
๙. รับประโยชน์จากการปฏิบัติราชการเฉพาะที่ทางราชการจัดให้ตามกฎหมายกำหนด



๑๐. มีจิตสำนึกที่ดีและตระหนักในหน้าที่ของผู้จัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ การปฏิบัติที่ควรกระทำ
๑๑. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบโดยคำนึงถึงผลกระทบทางสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของบุคคล
๑๒. รับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติหน้าที่ราชการของตน พร้อมทั้งจะรับการตรวจสอบ และรับผิดชอบในผลของการปฏิบัติงานเมื่อเกิดความบกพร่องผิดพลาดเกิดขึ้น
๑๓. ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมาย และตามทำนองคลองธรรม
๑๔. ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่ชอบด้วยกฎหมายและกล้าคัดค้านหรือโต้แย้งคำสั่งที่ไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย
๑๕. กล้าแจ้งเหตุหรือร้องเรียนในกรณีที่พบเห็นการกระทำผิดหรือการกระทำที่ อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ
๑๖. ยืนหยัดในการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามหลักวิชาการและจรรยาวิชาชีพด้วยความกล้าหาญ
๑๗. เปิดเผยมการทุจริตที่พบเห็นหรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยไม่ปล่อยปละละเลย
๑๘. ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกกล่เมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมโดยไม่ชักช้าของประชาชน
๑๙. ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล
๒๐. มีความมุ่งมั่น เสียสละ มีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สุข
๒๑. สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน
๒๒. มีจิตอาสา โดยอุทิศตนกระทำการอันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
๒๓. ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ มีประสิทธิภาพเพื่อให้งานสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างแท้จริง
๒๔. ใช้ทรัพยากรและงบประมาณของทางราชการอย่างประหยัดคุ้มค่า รวมทั้งปฏิบัติงาน ใ้ทันต่อเวลาและสถานการณ์
๒๕. ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว เต็มใจ ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ



๒๖. มุ่งพัฒนาและรักษามาตรฐานการทำงานที่ดี โดยพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเลือกใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างเหมาะสม และเชื่อมั่นในระบบการทำงานเป็นทีม

๒๗. รับฟังความคิดเห็น พร้อมทั้งจะตอบชี้แจง และอธิบายเหตุผลให้แก่ประชาชน ผู้ร่วมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๒๘. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และเที่ยงธรรม

๒๙. ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ด้วยความรวดเร็ว เต็มใจ ปราศจาก อคติ และไม่เลือกปฏิบัติ

๓๐. ปฏิบัติหน้าที่โดยละเว้นจากการใช้อคติ ได้แก่ ความรัก ความโกรธ ความกลัว ความหลงมาประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ

๓๑. เปิดเผยแพร่การทุจริตที่พบเห็นหรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยไม่ปล่อยปละละเลย

๓๒. ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมโดยไม่ชักช้า

๓๓. วางตัวเป็นกลางทางการเมือง

๓๔. ดำรงตนเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชวาท หลักคำสอนทางศาสนา และจรรยาวิชาชีพอมาใช้ในการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติหน้าที่

๓๕. ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของปวงชนชาวไทย เคารพต่อกฎหมาย มีวินัย และรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดีงาม

๓๖. ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย ประหยัด

๓๗. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติตามความเหมาะสม

๓๘. ปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล



Don'ts

การปฏิบัติที่ไม่ควรกระทำ

๑. ไม่แสดงออกในลักษณะที่สื่อไปในทางดูแคลนหรือด้อยค่าความเป็นไทย อันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศชาติ
๒. ไม่ควรกระทำการอันอาจมีลักษณะเป็นการกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ
๓. ไม่แสดงกิริยาวาจาหรืออาการในเชิงลบหลู่ ดูแคลนหรือด้อยค่าศาสนาใดศาสนาหนึ่ง
๔. ไม่ขัดขวางการทำงานบำรุงศาสนาและการปฏิบัติศาสนกิจทั้งปวง
๕. ไม่แสดงออกด้วยกิริยาอาการหรือวาจาในลักษณะที่ไม่ให้เกียรติหรือไม่จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์
๖. ไม่แสดงพฤติกรรมซึ่งมีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ
๗. ไม่กระทำการอันสื่อไปในทางที่อาจตีความได้ว่าเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม
๘. ไม่หาทางปฏิเสธ บ้ายเบี่ยง เกี่ยงงอน ในการปฏิบัติหน้าที่และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาขอรับบริการ
๙. ไม่ปฏิเสธความรับผิดชอบหรือปิดความรับผิดชอบของตนไปให้ผู้อื่น เมื่อเกิด ความบกพร่องหรือผิดพลาดในการปฏิบัติงานขึ้น
๑๐. ไม่หาทางปฏิเสธการตรวจสอบของบุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ
๑๑. ไม่อาศัยช่องว่างทางกฎหมายเพื่อเอื้อต่อการกระทำผิดระเบียบแบบแผนของราชการ
๑๒. ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำขู่หรืออิทธิพลใด ๆ ในการชักจูงให้กระทำความผิด หรือกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม
๑๓. ไม่ปฏิบัติหน้าที่โดยหวังเพียงผลงานหรือเพียงเพื่อให้งานเสร็จ โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น
๑๔. ไม่ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉยในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน หรือบรรเทาทุกข์ ให้แก่ประชาชน



๑๕. ไม่ปิดบังหรือปฏิเสธการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่ประชาชนและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
๑๖. ไม่ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่า มีการกระทำที่ขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความล่าช้าหรือไม่โปร่งใส
๑๗. ไม่กระทำการอันส่อไปในทางที่อาจตีความได้ว่า เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม
๑๘. ไม่หาทางปฏิเสธ บ้ายเบี่ยง เกี่ยงงอน ในการปฏิบัติหน้าที่และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาขอรับบริการ
๑๙. ไม่ใช่ความรู้สึกส่วนตัวในการปฏิบัติหน้าที่ หรือมีอคติต่องานที่ปฏิบัติ ต่อเพื่อน ร่วมงาน ต่อองค์กร ต่อรัฐบาล หรือต่อประชาชน
๒๐. ปฏิบัติหน้าที่โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการ ระเบียบหรือกฎหมายไม่ได้กำหนดไว้ จนไม่คำนึงถึงผลสำเร็จของงาน
๒๑. ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีการปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มความสามารถที่มีอยู่หรือตามมาตรฐานเดิมที่เคยปฏิบัติหรือตามความพึงพอใจส่วนตัว
๒๒. ไม่เลือกปฏิบัติโดยอาศัยเหตุของความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย หรือสถานะทางเศรษฐกิจสังคม และความเชื่อทางการเมือง
๒๓. ไม่อาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกหรือเลือกปฏิบัติต่อนักการเมืองหรือพรรคการเมือง
๒๔. แสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ โดยไม่คำนึงถึงหน้าที่ความรับผิดชอบในฐานะที่เป็นข้าราชการที่ต้องมีความเป็นกลางทางการเมือง
๒๕. ไม่ฟุ่มเฟือย หรือไม่ดำรงตนเกินฐานะานุรูปแห่งตน
๒๖. ไม่ประพฤติหรือกระทำการใด ๆ อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติภูมิ ศักดิ์ศรี และภาพลักษณ์ของตนเองและราชการ
๒๗. ไม่แสดงกริยาอาการหรือพฤติกรรมอันมีลักษณะเป็นการคุกคามทางเพศและ ล้วงละเมิดทางเพศในการทำงาน (Zero tolerance for sexual abuse and harassment)
๒๘. ไม่แสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ (Zero tolerance for sexual exploitation)



๑. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครอง
ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข



ข้อควรทำ (Do)

จงรักภักดีต่อประเทศชาติ มีความภูมิใจใน
ความเป็นไทย รักษาผลประโยชน์ของชาติ
และรักษาความลับเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ

มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า

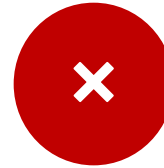
นำหลักธรรมทางศาสนาที่ตนเคารพนับถือ
มาประกอบการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการปฏิบัติศาสนกิจ
สืบทอดและทำนุบำรุงศาสนาให้มี
ความเจริญยั่งยืน

แสดงออกถึงความเคารพ เทิดทูน และรักษาไว้
ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

สนับสนุนและมีส่วนร่วมต่อกิจกรรม
เฉลิมพระเกียรติในโอกาสต่างๆ

แสดงออกถึงความเชื่อมั่นสนับสนุนการปกครอง
ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
ทรงเป็นประมุข



ข้อไม่ควรทำ (Don'ts)

ไม่แสดงออกในลักษณะที่สื่อไปในทาง
ดูแคลนหรือด้อยค่าความเป็นไทยอันอาจ
ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์
ของประเทศชาติ

ไม่ควรกระทำการอันอาจมีลักษณะเป็น
การกระทบกระเทือนต่อความมั่นคง
ของชาติ

ไม่แสดงกิริยาวาจาหรืออาการใน เชิง
ลบหลู่ ดูแคลนหรือด้อยค่าศาสนาใด
ศาสนาหนึ่ง

ไม่ขัดขวางการทำนุบำรุงศาสนาและการ
ปฏิบัติศาสนกิจทั้งปวง

ไม่แสดงออกด้วยกิริยาอาการหรือวาจา ใน
ลักษณะที่ไม่ให้เกียรติหรือไม่ จงรักภักดีต่อ
สถาบันพระมหากษัตริย์



๒. ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตาม
กฎหมายและตามทำนองคลองธรรม โปร่งใส และมีจิตสำนึกที่ดี



ข้อควรทำ (Do)

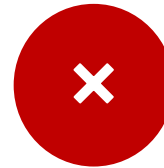
ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต
โปร่งใส ตรวจสอบได้

รับประโยชน์จากการปฏิบัติราชการเฉพาะ
ที่ทางราชการจัดให้ตามกฎหมายกำหนด

มีจิตสำนึกที่ดีและตระหนักในหน้าที่ของ ผู้จัดทำ
บริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ ของประชาชน
และประเทศชาติการปฏิบัติที่ ควรกระทำ

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อ คำนึงถึง
ผลกระทบทางสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน
ศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์และสิทธิเสรีภาพ
ของบุคคล

รับผิดชอบในผลการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ของตน
พร้อมที่จะรับการตรวจสอบและ รับผิดชอบในผลของ
การปฏิบัติงานเมื่อเกิด
ความบกพร่องผิดพลาดเกิดขึ้น



ข้อไม่ควรทำ (Don'ts)

ไม่แสดงพฤติกรรมซึ่งมีนัยเป็นการแสวงหา
ประโยชน์โดยมิชอบ

ไม่กระทำการอันส่อไปในทางที่อาจ
ตีความได้ว่าเป็นการขัดกันระหว่าง
ประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์
ส่วนรวม

ไม่ปฏิเสธความรับผิดชอบหรือปิด ความ
รับผิดชอบของตนไปให้ผู้อื่น เมื่อเกิดความ
บกพร่องหรือผิดพลาด ในการทำงาน

ไม่หาทางปฏิเสธการตรวจสอบของ บุคคล
หรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ

ไม่แสดงออกด้วยกิริยาอาการหรือวาจา ใน
ลักษณะที่ไม่ให้เกียรติหรือไม่ จงรักภักดีต่อ
สถาบันพระมหากษัตริย์

๓. กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม และกล้าแสดงความคิดเห็นเป็น คัดค้าน หรือเสนอให้มีการลงโทษผู้ที่ทำสิ่งไม่ถูกต้อง



ข้อควรทำ (Do)

ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความถูกต้อง
ชอบธรรมตามกฎหมาย และ
ตามทำนองคลองธรรม

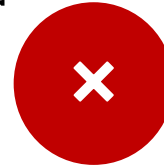
ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่ชอบด้วย
กฎหมาย และกล้าคัดค้านหรือโต้แย้งคำสั่งที่
ไม่ถูกต้อง หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย

กล้าแจ้งเหตุหรือร้องเรียนในกรณีที่พบเห็นการ
กระทำผิดหรือการกระทำที่อาจก่อให้เกิด
ความเสียหายแก่ทางราชการ

ยืนหยัดในการปฏิบัติงานในหน้าที่
ตามหลักวิชาการและจรรยาวิชาชีพ
ด้วยความกล้าหาญบุคคล

รับผิดชอบในผลการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ของตน
พร้อมที่จะรับการตรวจสอบและ รับผิดชอบในผล
ของการปฏิบัติงานเมื่อเกิด ความบกพร่อง
ผิดพลาดเกิดขึ้น

ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิด
หรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมโดยไม่ชักช้า
สิทธิเสรีภาพของบุคคล



ข้อไม่ควรทำ (Don'ts)

ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำขู่ หรือ
อิทธิพลใดๆ ในการชักจูงให้ กระทำ
ความผิดหรือกระทำ ในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบ

ไม่ปฏิบัติหน้าที่โดยหวังเพียงผลงาน
หรือเพียงเพื่อให้งานเสร็จ
โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบ
หรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

ไม่ปฏิบัติ เสว ละเอียด หรือเพิกเฉย ในการแก้ไข
ปัญหาความเดือดร้อนหรือบรรเทาทุกข์
ให้แก่ประชาชน

ไม่ปิดบังหรือปฏิเสธการให้ข้อมูล ข่าวสาร
ที่ต้องการแก่ประชาชน
และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

ไม่ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉย
เมื่อพบเห็นว่า มีการกระทำที่ขาดความ
รับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่
ด้วยความล่าช้า หรือไม่โปร่งใส



๔. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

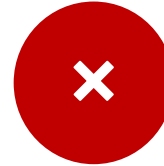


ข้อควรทำ (Do)

มีความมุ่งมั่น เสียสละ มีจิตสาธารณะ
ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สุข
ของประชาชน

สามารถแยกเรื่องส่วนตัว
ออกจากหน้าที่การงาน

มีจิตอาสา โดยอุทิศตนกระทำการ อันเป็น
ประโยชน์ต่อส่วนรวม



ข้อไม่ควรทำ (Don'ts)

ไม่กระทำการอันส่อไปในทางที่อาจ
ตีความได้ว่าเป็นการขัดกันระหว่าง
ประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์

ไม่หาทางปฏิเสธ บ่ายเบี่ยง เกี่ยงงอน
ในการปฏิบัติหน้าที่และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ที่มาขอรับบริการ

ไม่ใช้ความรู้สึกส่วนตัวในการปฏิบัติหน้าที่
หรือมีอคติต่องานที่ปฏิบัติ
ต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อองค์กร ต่อรัฐบาล
หรือต่อประชาชน



๕. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานและภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น



ข้อควรทำ (Do)

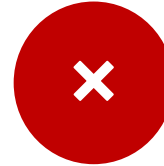
ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ
มีประสิทธิภาพเพื่อให้งานสัมฤทธิ์ผล
ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างแท้จริง

ใช้ทรัพยากรและงบประมาณ
ของทางราชการอย่างประหยัดคุ้มค่า
รวมทั้งปฏิบัติงานให้ทันต่อเวลาและ
สถานการณ์

ให้บริการและอำนวยความสะดวก
แก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว เต็มใจ
ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ

มุ่งพัฒนาและรักษามาตรฐานการทำงานที่ดี
โดยพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเลือกใช้
เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างเหมาะสมและเชื่อมั่น
ในระบบการทำงานเป็นทีม

รับฟังความคิดเห็น พร้อมที่จะตอบชี้แจง
และอธิบายเหตุผลให้แก่ประชาชน
ผู้ร่วมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง



ข้อไม่ควรทำ (Don'ts)

ปฏิบัติหน้าที่โดยให้ความสำคัญ
กับกระบวนการ ระเบียบหรือกฎหมาย
ไม่ได้กำหนดไว้จนไม่คำนึงถึง

ไม่หาทางปฏิเสธ บ่ายเบี่ยง เกี่ยงงอน
ในการปฏิบัติหน้าที่และการอำนวยความสะดวก
แก่ประชาชน
ที่มาขอรับบริการ

ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบ
เห็นว่ามีกรปฏิบัติหน้าที่
ไม่เต็มความสามารถที่มีอยู่หรือตาม
มาตรฐานเดิมที่เคยปฏิบัติหรือตาม
ความพึงพอใจส่วนตัว



๖. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ



ข้อควรทำ (Do)

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และเที่ยงธรรม

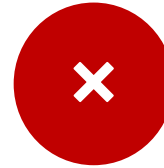
ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ด้วยความรวดเร็ว เต็มใจ ปราศจากอคติและไม่เลือกปฏิบัติ

ปฏิบัติหน้าที่โดยละเว้นจากการใช้อคติ ได้แก่ ความรัก ความโกรธ ความกลัว ความหลง มาประกอบ การตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ

เปิดเผยการทุจริตที่พบเห็นหรือ รายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อ ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ โดยไม่ปล่อยปละละเลย

ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิด หรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม โดยไม่ชักช้า

วางตัวเป็นกลางทางการเมือง



ข้อไม่ควรทำ (Don'ts)

ไม่เลือกปฏิบัติโดยอาศัยเหตุของความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย หรือสถานะทางเศรษฐกิจสังคม และความเชื่อทาง

ไม่อาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกหรือเลือกปฏิบัติต่อนักการเมืองหรือพรรคการเมือง

แสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะโดยไม่คำนึงถึงหน้าที่ความรับผิดชอบ ในฐานะที่เป็นข้าราชการที่ต้องมีความเป็นกลางทางการเมือง

๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ



ข้อควรทำ (Do)

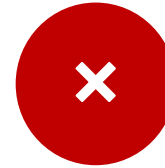
ดำรงตนเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชวาทหลักคำสอนทางศาสนา และ จรรยาวิชาชีพมาใช้ในการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติหน้าที่

ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของปวงชนชาวไทย เคารพต่อ กฎหมาย มีวินัย และรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดีงาม

ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย ประหยัด

เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติตามความเหมาะสม

ปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล



ข้อไม่ควรทำ (Don'ts)

ไม่ฟุ่มเฟือย หรือไม่ดำรงตนเกินฐานะานุรูปแห่งตนการเมือง

ไม่ประพฤติหรือกระทำการใด ๆ อันอาจ เป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติภูมิ ศักดิ์ศรี และภาพลักษณ์ของตนเอง และราชการ

ไม่แสดงกริยาอาการหรือพฤติกรรมอันมีลักษณะเป็นการคุกคามทางเพศ และล่วงละเมิดทางเพศในการทำงาน (Zero tolerance for sexual abuse and harassment)

ไม่แสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ (Zero tolerance for sexual exploitation)

